

Spis treści

Przedmowa	7
Objaśnienia	8
STAROŻYTNOŚĆ. GRECJA I RZYM	9
Wprowadzenie	10
1. Opowieści o bogach i bohaterach – starożytne eposy	12
Homer: <i>Iliada</i> (fragmenty)	12
<i>Odyseja</i> (fragmenty)	18
Wergiliusz, <i>Eneida</i> (fragmenty)	23
Komentarz: Maria Ossowska, [<i>Starogrecki ideał rycerski</i>]	27
2. Mit i literatura	29
Jan Parandowski, [<i>Na początku był chaos</i>]	31
Karl Kerényi, [<i>Prometeusz</i>]	33
Jan Parandowski, [<i>O założeniu miasta</i>]	36
Komentarz: Zygmunt Kubiak, [<i>Eleusis</i>]	37
Jak zbudowany jest język? Powtarzamy i porządkujemy wiadomości	42
3. Miłośnicy mądrości i mówcy	44
Antyczne szkoły filozoficzne i słynni filozofowie starożytni	45
Retoryka i słynni starożytni retorzy	47
Platon, <i>Państwo</i> (fragmenty)	49
Arystoteles, <i>Retoryka</i> (fragmenty)	52
Komentarz: Piotr Wilczek, [<i>Renesans retoryki</i>]	53
Dzięki czemu możemy się porozumieć? Język jako system znaków	55
4. W greckim teatrze: tragedia i komedia	58
Arystoteles, <i>Poetyka</i> (fragment)	61
Sztuka starożytnej Grecji	61
Sofokles, <i>Antygona</i>	
Przewodnik po lekturze	63
Fragment	64
Arystofanes, <i>Chmury</i>	
Przewodnik po lekturze	69
Fragment	71
Komentarz: Humphrey D.F. Kitto, [<i>Problemy z „Antygoną”</i>]	75
5. Horacy i liryka starożytna	77
Horacy: <i>Do Leukonoe</i>	78
<i>Do Deliusza</i>	79
<i>Wybudowałem pomnik</i>	80
Komentarz: Jerzy Krókowski, [<i>Horacjańska refleksja nad życiem</i>]	81
Lektury dla ciekawych	82

ŚREDNIOWIECZE

.....	131
Wprowadzenie	132
Przewodnik po średniowiecznych uniwersytetach	134
1. Czas modlitwy	135
<i>Bogurodzica</i>	136
Styl romański	139
<i>Posłuchajcie, bracia miła...</i>	140
Przykładowa interpretacja: <i>Posłuchajcie, bracia miła...</i>	142
Styl gotycki	144
Święty Augustyn, <i>Wyznania</i> (fragmenty)	145
Święty Tomasz, <i>Suma teologiczna</i> (fragmenty)	147
Komentarz: Roman Mazurkiewicz, <i>Siedem pieczęci „Bogurodzicy”</i>	149
2. W kręgu ideałów: święci	151
<i>Legenda o świętym Aleksym</i> (fragmenty)	152
<i>Kwiatki świętego Franciszka z Asyżu</i> (fragmenty):	
<i>Pochwała stworzenia, którą wyśpiewał święty Franciszek</i>	155
<i>Wilk z Gubbio</i>	156
Komentarz: Jan Ptaśnik, <i>[Apostołowie dobrowolnego ubóstwa]</i>	158
Jak mówili nasi przodkowie? Procesy językowe w dawnej polszczyźnie	160
3. W kręgu ideałów – rycerze i władcy	163
<i>Pieśń o Rolandzie</i> (fragmenty)	164
Gall Anonim, <i>Kronika polska</i> (fragmenty)	169
Opowieści Okrągłego Stołu	172
Komentarz: Maria Ossowska, <i>[Średniowieczny rycerz]</i>	173
4. Średniowieczna miłość	174
<i>Dzieje Tristana i Izoldy</i>	
Przewodnik po lekturze	175
Fragmenty	177
Komentarz: Denis de Rougemont, <i>[Miłosna pasja]</i>	182
5. Śmierć i zaświaty	184
François Villon, <i>Wielki testament</i> (fragmenty)	185
Rozmowa mistrza Polikarpa ze Śmiercią (fragmenty)	189
Średniowieczna wizja Sądu Ostatecznego	192
Dante Alighieri, <i>Boska komedia</i>	
Przewodnik po lekturze	193
Fragmenty	194
<i>Piekło</i>	194
<i>Czyściec</i>	196
Komentarz: Johan Huizinga, <i>[Wizerunek śmierci]</i>	198
Lektury dla ciekawych	199

DIALOGI Z TRADYCJĄ

Krzysztof Kamil Baczyński, <i>Modlitwa do Bogarodzicy</i>	200
Halina Poświatowska, *** [<i>tutaj leży Izold jasnowłosa</i>]	201
Tadeusz Różewicz, <i>Grób Dantego w Rawennie</i>	201
Końcówki wyrazów dawniej i dzisiaj	203
Indeks rzeczowy	206
Indeks osób i utworów	209